

čaje volitev, da ga ne bodo zlorabljali razni politični v strankarske namene. Kmečka organizacija mora biti pozidana na kat. krščanskem temelju, katerega vidi in najde naš kmet ravno v Kmečki Zvezi. Povsod je prepotrebna organizacija krajevnih odborov Kmečke Zveze. Po burno odobrenih govorih je prečital Marko Blekač sledeče resolucije, ki so bile sprejete enoglasno: 1. Da se reši v Jugoslaviji kmeta popolnega gospodarskega poloma, je najnujnejša ureditev valute. Naloži naj se 80% do 100% davek na vse v vojni pridobljeno premoženje, da se vrednost krone vzdigne in se tako postavi naše narodno gospodarstvo zopet na zdrav temelj. 2. Olajša naj se kmetom davčno breme na najnujnejšo mero. Denar se naj išče kjer se dejansko nahaja, pri vojnih dobičkarjih, verzičnikih, trgovcih itd. 3. V političnem oziru pozivljajo zborovalci vse slovenske, hrvatske in srbske kmete, da se čimprej organizirajo v Jugoslovanski Kmetijski Zvezi, ki temelji na krščanskih načelih. Vsako cepljenje v več strank ovira znaten nastop kmetijskega stanu. 4. Obsojamo samostojno Kmetijsko stranko, ki si je nadela ime „stranka“ zato, ker hoče ob strani stati tako kmetu vedno sovražnim liberalnim doktorjem. JDS preje imenovana liberalna stranka jo uporablja kot klin, ki ga skuša zariti v enotno organizacijo kmeta in ga tako za svoje odušne namene oslabiliti. 5. Zahtevamo, da se da volilna pravica ženskam vseh stanov brez izjeme. 6. Naj se osebna vožnja na železnih zniža, znižajo naj se takoj tudi carinski tarife za kmetijske potrebščine, kakor n. pr. za sol, sladkor, petrolej itd. 7. Cene živini in kmetiskim pridelkom naj se uredijo in vsaj tako visoko nastavijo, da bo kmet mogel pokriti svoje stroške. 8. V najkrajšem času naj se ustanovi zavarovalnica za živino. 9. Verzičniki naj se strožje kot doslej kaznujejo, in naj se vojtni dobičkarjem nalože primerni davki, da bo kmetu stanu znatno zlažšano davčno breme. 10. Kmetijski posestniki naj se ne kličejo k orožnim vajam ob času največjega dela, ampak naj se zanje preložijo orožne vaje na primernejši čas. 11. Poduk v ljudskih šolah na deželi naj se primerno preuredi, da bo šola na deželi v korist kmetiskemu ljudstvu. V šolske zastope naj pridejo tudi kmetijski zastopniki. 12. Agrarna reforma naj se takoj izpelje, da bo tudi kmetijski stan imel od tega kaj koristiti. 13. Zaupnica članom Jugoslovanskega kluba, zlasti voditelju dr. Korošcu.



Orlovski tabor v Dobrlivasi na Koroškem se vrši v nedeljo, dne 14. septembra 1919. Glede udeležbe je predsedstvo O. Z. določilo sledeče: 10 K prispevek vplačajo Orli-telovadci v kroju in v narodni obleki in Orlice-telovadkinje; 20 K Orli v kroju-telovadci; v teh prispevkih so vračunjeni stroški za vožnjo in prehrano. Vsi drugi, ki bi se hoteli udeležiti tega izleta, plačajo polovico vožnje ceno in 10 K v zvezno blagajno. Odsekom so se razposlale tozadevne okrožnice. Prijave se sprejemajo do 6. septembra. Bratje naj se hitro odločijo in javijo O. Z. Iz Ljubljane odhajamo v soboto, dne 13. septembra, ob 11. uri zvečer, vračamo se v ponedeljek, dne 15. septembra zjutraj. Poagitarajte, da se še drugi člani in članice naših društev pridružijo našim Orlom.

Izredni občni zbor Orlovskih Zvez se vrši ob priliki orlovskega tabora v Dobrlivasi na Koroškem v nedeljo, dne 14. septembra, ob 4. uri popoldne (takoj po javni telovadbi). Dnevni red: 1. Volitev predsednika in štirih članov predsedstva; 2. načrt za delo po odsekih v zimskem času; 3. telovadni tečaji; 4. slovanski orlovski zlet v Mariboru leta 1920. — Odseki naj o tem razmišljajo in pošljejo svoje predloge do dne 10. t. m. Orlovski Zvezi. Vsak odsek ima dolžnost poslati na občni zbor vsaj enega zastopnika, ki ima tudi glasovalno pravico; zastopniki naj prinesejo seboj pooblastila, podpisana od predsednika in načelnika. — Predsedstvo Orlovskih Zvez.

Mladinska prireditve 1920. V ponedeljek dne 8. t. m. pride iz Ljubljane od Orlovskih Zvez posebna komisija, da si ogleda prostore za to veliko prireditev in stopi v stik z vsemi mero-dajnimi činitelji v Mariboru in okolici. Dopoludne ta dan se vrši ob 11. uri v dvorani JSZ (Floršarjeva ulica) posvetovanje h kateremu vabimo zastopnike naših organizacij v mestu in bližnji okolici. Posebno vabimo odbornike SKSZ v Mariboru in okolici, JSZ, krajevni odbor SLS, odbornice Orlic, Marijinih družb itd. Mnogo dela naj čaka, zato vabimo, da se tega dela udeleži vse naše organizacije, da bode naš nastop leta 1920. časten in lep. Predsedstvo mariborskega Orla.

Celje Celjsko okrožje Orla je poletelo zadnjo nedeljo na ustanovni shod Orla v Vojniku. Bratje Orli so se zavedli kam jih kliče njihova dolžnost ter je prispelo čez 50 članov v krojih na mladinski shod, da čim bolj dvignejo orlovskideje. V jako lepem številu so se udeležile tudi celjske Orlice in naraščaj. Telovadba je uspela izvrstno. Pristopilo je takoj 26 članov, kateri so br. Štambeju slovesno zaprisegli obljubo, da hočejo ostati orlovski organizaciji zvesti in stanovitni. Bratje Orli v Vojniku na delo! Nazdar!

Celje. Na polet v Vojnik je prišlo tudi veliko štev. krepkih fantov iz Konjic. Ne bo dolgo, ko

bo tudi v Konjicah s pomočjo celjskega okrožja Orla razpnel konjiški Orel svoje perutnice ter šel svoja pota kakor zaukazuje orlovska misel. Nazdar bratje! Nasvidenje v Konjicah. Čas ustanovitve se pravočasno javi.

Razgled po svetu.

Kdo je zmagal v svetovni vojni. Kdo je bil zmagovalac v svetovni vojni, piše nek angleški list sledečo basen: Nedavno so imeli sestanek in pogovor konj, vol, ovca in osel ter se razgovarjali in prepirali, kdo je zmagal v svetovni vojni. Prvi se oglasi k besedi konj ter reče ponosno: „Zmagal sem jaz, kajti kavalarija in artilerija je bila vselej v prvih bojnih vrstah.“ „Ni res, odvrne vol, jaz sem zmagal, ker sem prehranil vojake z mesom.“ „Oba se motita“, jima seže v pogovor ovca. „Kajti jaz sem dala volno za vojaško obleko, zmagala sem torej jaz.“ Nazadnje se je pa oglašil ponižno k besedi dolgouhi osel ter dejal: „Vsi trije ne veste nič, zmagal sem jaz, kajti bil sem ves čas svetovne vojne v — generalnem štabu!“

Kje se bo naselil bivši cesar Karel? Listi pri-našajo dan za dnevom poročila, da se bivši cesar Karel naseli v Švici, v Italiji ali na Ogrskem. Nehvaležno je od naših nemškutariev, ki so lansko leto z Orlikom na čelu romali na Dunaj k cesarju Karlu, da se sedaj ne usmilijo Karla ter ga ne vzamejo pod streho. To je grdo! Pod Habsburgovci se je nemškutarjem dobro godilo. Cesarjevi oblastniki so jim šli na roko povsod. Naj bi torej sedaj nemškutariji sprejeli cesarja Karla pod svojo streho. Čemu bi se moral ta revež klatiti po svetu? Saj ga vendar lahko prerediti kamniški Holbauer, mariborski Schmiderer, cirkniški Fluher, svečinski Paskolo, razvanjski Puki in drugi.

Falzifikati dvhekronskih bankovcev. V zadnjem času se pojavljajo čim pogostejše novi dvhekronski bankovci. Ti bankovci utegnejo biti ogrskega izvora, so pa le falzifikati. Ker jih samoobsebi umevno ni mogoče priznati kot plačilno sredstvo, opozarja se občinstvo, da jih ne sprejema. Falzifikate je spoznati deloma iz števil serij. Pri pravih bankovcih niso tisočice števil višje kakor 1, pri ponarejenih so tisočice nižje in višje, n. pr. 0021, 7392 itd. Pri pravih bankovcih so embleme, kakor avstrijski orel v nemškem tekstu, ogrska krona in črke OMB v ogrskem tekstu jasni, precizni in temnosivi, dočim so na falzifikatih jako blede in nejasni. Pri nekaterih manjka valovita mreža na nemški strani. Posebno slabo izdelani so na falzifikatih ženski obrazi. Ideče barvilo je vobče jako živo in papir mnogo bolj bel, kakor pri pravih bankovcih.

Tekma med škofom in generalom. Na angleškem otoku Wight se je nedavno vršila konjska dirka, katere sta se med drugimi udeležila tudi tamošnji anglikanski škof ter general Seely. Škof si je priporil tretje mesto ter porazil generala.

Zatel se je koncentrični pohod zavezniških čet proti Petrogradu in Moskvi. Tega boja se udeležuje 350.000 moč.

Obietnica nemškega barbarstva. Dne 28. avgusta je obhajalo belgijsko mesto Louvain žalostno petletnico kot spomin na nemška barbarstva dne 28. avgusta 1914, ko je dal pruski general Manntefel (nomen est omen, že ime znači, da je bil ta general hudič v človeški podobni) ustreliti v mestu 200 nevojaških oseb, ne da bi te žrtve nemškega barbarstva bile kaj za grešile. Po mestnih ulicah se je v nepreglednih vrstah pomikal dolg sprevod. Številni govorniki so z zadoščanjem naglašali, da osveta za ta grozodejstva ni izostala.

Amerika je bile odposlala na francosko bojišče 2.800.000 moč. Vsacega od teh vojakov so vežbali že v Ameriki 6 mesecev in v Franciji pa dva meseca. Predno je posegla Amerika v svetovno vojno je posedala samo 600.000 moč, po sklepu premirja pa nad 2.500.000. Od Američanov je padlo na bojiščih 50.000, ranjenih pa je bilo 260.000.

Plaketa generala Maistra. Naš najboljši medaljer Anton Sever je izdelal umetniško plaketo generala Maistra v premeru 28 cm., ki je razstavljena v trgovini s pisarniškimi potrebščinami Weixel v gosposki ulici. Delo je v resnici mojstrsko izvršeno in ni v navadnem šablonskem slogu. Lepo so izražene značilne krepke poteze na čelu in na vratu. Kdor želi umetniški obraz v stanovanju in ob enem lep spomin na dneve našega vstajenja, naj si jo naroči. Dobi se za ceno 500 kron. G. Anton Sever je mlad, jako nadarjen umetnik iz krakovskega predmestja v Ljubljani, študiral je na Dunaju umetniško akademijo pri Marschalu, izgotovil je doslej plakete Prešerna, Truberja, Gregorčiča, študijo „Slepec“, ki se nahaja v Ljubljanskem muzeju. Bil je pet let pri vojaki in po vojski je to njegovo prvo delo.

Vjetniki nas pozdravljajo! Naše uredništvo je prejelo: 790 Jugoslovancev, vračajočih se iz tuž-

nega 5-mesečnega nemškega robstva iz Marchtrenka na Zgornjem Avstrijskem, pošilja vsem prijateljem in čitateljem „Gospodarja“ prirčne pozdrave in kliče na veselo svidenje! V imenu vseh: Anton Kramberger.

Komanda dravske divizijske oblasti je odredila: Novinci, roj. leta 1896—1898, ki še dose-daj niso odslužili predpisanega roka v kadru in se inajo rekrutovati, a se nahajajo sedaj v žandamerijski, finančni, poštni ali železniški službi in so zato vojaščine oproščeni, morajo takoj v aktivno vojaško službovanje. V poštev pridejo oni, ki še dose-daj niso ooslužili predpisane prezenčne službe kot vojaki in sicer ne glede na to, je-li so bili svoječasno asentovani ali pa samo prebrani za črnovojniško službo. Prizadete oblasti in uradi javijo nemudoma seznam tega moštva 44. pukovski okružni komandi v Mariboru.

Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug namerava v kratkem v naši pokrajini nabaviti plemenska goveda za one tamošnje živinorejce, ki so med vojno prišli ob živino. Ker je ravno vnovčevanje plemenske govede izredne važnosti za bodočnost in povzdigo naše živinorejce, pri-poročamo vsem živinorejcem, živinorejskim za-drugam in drugim kmetijskim organizacijam, da gre-do tem nakupovalcem pri nakupovanju in pre-važanju uivine kolikor mogoče na roko.

Prireditve.

V nedeljo, dne 7. septembra.

Dne 7. septembra bo v Rogatcu velik shod dekl. Marijinih družb in Dekliških zvez za celo rogaško dekanijo. Ob 10. uri v župni cerkvi služba božja; ob 1. pop. pri podružnici sv. Hijacinta zborovanje in nato večernice. — Kapela—Radenci. Prielški visokošolci prireditelj s sodelovanjem pevskega zbora iz Vuče vasi v nedeljo dne 7. septembra v Rozenbergerjevi dvorani v Radencih točno ob 4. uri pop. veselico v velikem obsegu. — Bralno društvo v Šmarjeti pri Rimskih toplicah priredi popoldne po večernicah v prostorih gostilne »Pri novi pošti« ljudsko veselico. Na vspredu sta dve igri: »Tri sestre« in »Dva gluhac«, petje in godba. Domačini in okoličani ste ujudno vabljeni. — Prostovoljno gasilno društvo v Grajski vasi ima slovesno blagoslovljenje nove brizgalne in veliko ljudsko veselico na vrtu g. Neže Rak-Slander, p. d. Kopriva. Začetek ob 14. uri. — Bralno društvo v Gornjemgradu ponovi v nedeljo ob 3. uri narodno igro »Veriga«. Čisti dobiček se porabi za popravilo društvenega odra. — Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah priredi ob 3. uri popoldne pod lipami v sredi vasi veliko ljudsko veselico z raznim zanimivim vspreodom! — Ksaverij v Sav. dolini. Z ozirom na izredno slabo letošnjo pašo, sklicujemo čebelarje za gornjegrajski okraj na zborovanje, ki se vrši v nedeljo, ob 10. uri v šoli v Ksaveriju. K zborovanju so vabljeni tudi čebelarji ljubenske čebelarke podružnice. Govori g. Valentin Pulko, nadučitelj iz Gorice.

Na praznik, dne 8. septembra:

Solsko slavnost priredi učiteljstvo »narodne šole v Ljutomeru po večernicah v telovadnici v prid ubožni šolski mladini s sledečim vspreodom: I. Kosi A.: »Živela troimena Jugoslavija«, spevoigra z deklamacijami, govorom in petjem, spremljev. glasovirja. II. M. Gregorčič: »Laznjiva Minka«. Igra v dveh dejanjih. Vstopnina po 6 K, 4 K, 3 K in 1 K. K obilni udeležbi vabi učiteljstvo.

V nedeljo, dne 14. septembra:

Gasilno društvo v Braslovčah priredi veliko vrtno veselico. Tem potom opozarjamo sosedna društva, da blagovolijo našo veselico upoštevati. — Hočki Orli prireditelj ob pol štirih popoldne pri g. županu Antonu Vernik igro »Trije ptiki«. — Velik mladinski shod na Brinjevi gori pri Zrečah z začetkom ob 10. uri. — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu se vprizori v šoli dve igri »Vse naše« in »Čevljari«. Med odmori udarjajo domači tamburasi. Po igrah prosta zabava na vrtu Čalove gostilne: srečolov, saljiva pošta itd. Začetek ob 15. uri.

V nedeljo, dne 21. septembra:

Fantje in dekleta iz St. Ruperta in Trnove priredi veliko narodno igro s petjem v petih dejanjih ter vrtno veselico v St. Rupertu pri Gomilskem. — Slovensko katoliško izobraževalno društvo Rajhenburg priredi dve igri: »Tri sestre« in »Dva gluhac«, burko v enem dejanju. Kdor se hoče to popoldne pošteno razveseliti, naj pride to popoldne v našo kaplanijsko dvorano!

Listnica uredništva.

B. J., Kamnica: Ni za list. — Dopisnikom: Uredništvo smo tokrat sklenili že v sredo ob 8. uri, ker bi sicer tiskarna ne mogla lista dotiskati do četrtke zvečer. Radi tega so dopisi, došli v sredo, morali izostati. Nujne reči pridejo v »Stražo«.

„Slovenski Sadjar“. Te dni bo izšla 7—8 št. „Slovenskega Sadjarja“. Kdor se kolikaj zanima za sadjarstvo in pazljivo pregleda prejšnje letnike, ki